

Dato: 05.02.2015

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Høringssvar - forslag til endring i introduksjonsloven - økt kvalitet og bedre gjennomføring av introduksjonsprogrammet og opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Horten kommune har behandlet forslagene til endring i introduksjonsloven og forskrifter (deres ref 13/3837) administrativt. Det er innhentet synspunkter på forslagene fra Horten kommunale voksenopplæring og NAV. Kommunens høringssvar bygger på disse synspunktene.

Høringssvar:

1. Rett til permisjon fra introduksjonsprogrammet ved overgang til arbeid eller utdanning

Kommentarer:

Erfaringer fra Horten voksenopplæring er at flere deltakere i introduksjonsprogrammet har arbeid på deltid som en del av sitt program. Det er veldig mange som har grunnskole i sitt program og noen som har videregående på deltid sammen med praksis som sitt program.

Vi har erfart en del utfordringer i overgangen fra introduksjonsprogram til arbeid eller utdanning. Mange får arbeid som er på korte kontrakter, vikariater og timebasert, det er da vanskelig å vurdere om dette fører til økonomisk selvstendighet. Det er ofte vanskelig å vurdere etter dagens lovverk om introduksjonsprogrammet da skal stanses helt eller midlertidig. Vi har i noen tilfeller stanset programmet midlertidig inntil 3 måneder for å se om arbeidsforholdet blir varig og gir økonomisk selvstendighet. Vår erfaring er at 3 måneder ikke er nok til å gjøre en god nok vurdering av dette. Derfor er det behov for å kunne gi permisjon over lengre tid.

Deltakere som starter på en utdanning i videregående skole eller på høyskole/universitet, får støtte i sitt valg fordi kommunen anser at utdanning er spesielt viktig i dagens arbeidsmarked. Det er likevel noen utfordringer knyttet til dette. Det er mange deltakere som ikke har gode nok kunnskaper og forutsetninger for å velge rett studieretning, og bruker unødvendig tid av skoleretten sin til det. Studier på videregående nivå eller høyere nivå, er ofte basert på mye egenstudier og store krav selvstendighet, noe mange deltakere har vanskeligheter med å følge opp. Ofte er ikke norskkunnskapene og begrepsforståelsene gode nok når de begynner et utdanningsløp, og noen vil ha behov for mer tid for å gjennomføre utdanningen.

En ny ordning med mulighet for å få permisjon, og bli tatt inn igjen i programmet hvis man avdekker behov for mer grunnleggende opplæring eller avbrutt utdanning, mener vi

vil føre til at flere fullfører og består høyere utdanning på sikt og at målsettingen med introduksjonsordningen generelt blir bedre.

Konklusjon: Horten kommune støtter departementets forslag om at introduksjonsloven endres slik at:

- det åpnes for inntil ett års permisjon fra deltakelse i introduksjonsprogrammet ved tilbud om ordinært arbeid
- det blir rett til inntil ett års permisjon ved tilbud om utdanning på fulltid enten i videregående opplæring eller i høyere utdanning på høyskole eller universitet.

2. Kommunene skal ta initiativet til å sette i gang opplæring i norsk og samfunnsfag for voksne innvandrere

Kommentarer:

- Kommunene har bare NIR-registeret å forholde seg til vedrørende voksne innvandreres rettigheter og plikter til opplæring. Det forekommer feil og forandringer i registeret, derfor oppfordres opplæringsinstansene til å sjekke deltakernes papirer før opplæring igangsettes.

Hvis kommunene skal være ansvarlig for igangsettelse, må det være en pålitelig database kommunene skal hente opplysninger fra.

- I høringsutkastet står det at *"..det vil variere i hvilken grad den enkelte faktisk forstår innholdet i og omfanget av sine rettigheter og plikter"*.

Dette foreslås avhjulpet ved at innvandrermyndighetene distribuerer informasjonen på språk målgruppen forstår.

Konklusjon: Horten kommune støtter departementets forslag om at kommunen får et utvidet ansvar og at introduksjonsloven og teksten i forskrift endres slik det fremgår i forslaget, såfremt innspillene over blir ivaretatt.

2. Man må dokumentere kunnskaper om samfunnet for å få fritak fra opplæring i 50 timer samfunnskunnskap

- I høringsutkastet står det at *"samfunnskunnskapsprøven vil kunne avlegges på flere språk"*.

For at loven skal sikre alles rettigheter, må prøven oversettes til alle aktuelle språk. Videre må analfabetenes spesielle behov ivaretas, for eksempel ved mulighet for muntlig avvikling.

- En viktig målsetting i Introduksjonsloven er at målgruppa raskest mulig blir deltakere i arbeids- og samfunnsliv. Det bør åpnes for at kveldskursdeltakere som omfattes av loven, kan ta prøven uten forutgående kurs i og med at de ikke lenger kan søke fritak etter beståtte norskprøver A2/B1.

Vi ser det som positivt at det foreslås å innføre et selvstendig fritaksgrunnlag for opplæring i samfunnskunnskap og at det på den måten blir økt jevnbyrdighet mellom opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

- Forslaget om at den enkelte kommune kan fritas fra rettigheter og ikke bare plikter, er vi imidlertid skeptiske til.

Konklusjon: Horten kommuner støtter departementets forslag om å kunne gi fritak fra opplæring i 50 timer samfunnskunnskap når tilstrekkelig kunnskaper om samfunnet kan dokumenteres. Departementets forslag om dokumentasjonsgrunnlag støttes.

Horten kommune, Tjenesteområde skole

Bente Mari Hovland
rådgiver